

Daniel Kitabı — Yüz Yetmiş Səkkiz nömrə

Peyğəmbərlik Paralelləri: Son Günlərdə Daniel 11-in Açılması

Jeff Pippenger

2024-04-08

Daniel kitabının on birinci fəslinin on altıdan on doqquza qədər olan ayələri Amerika Birləşmiş Ştatlarında tezliklə qəbul ediləcək bazar günü qanunundan başlayaraq, Mikayıl ayağa qalxana və insan üçün sınaq müddəti başa çatana qədər olan tarixi təsvir edir. Buna görə də o, həmin fəslin qırx birinci ayəsindən qırx beşinci ayəsinə qədər olan tarixi də təmsil edir.

Lakin onun üzərinə gələn öz iradəsinə görə hərəkət edəcək və heç kəs onun qarşısında dayana bilməyəcək; o da izzətli ölkədə dayanacaq və o ölkə onun əli ilə məhv ediləcək. O, bütün padşahlığının qüvvəsi ilə gəlməyə, özü ilə birlikdə doğru adamları da gətirməyə qəti qərar verəcək; belə də edəcək; və qadınların qızını ona verəcək, onu pozmaq üçün; lakin o, nə onun tərəfində duracaq, nə də onun üçün olacaq. Bundan sonra o, üzünü adalara çevirəcək və çoxlarını alacaq; lakin bir başçı onun etdiyi həqarətə son qoyacaq; özünə həqarət gətirmədən, onu onun öz başına qaytaracaq. Sonra o, üzünü öz ölkəsinin qalalarına tərəf çevirəcək; lakin bədrəyib yıxılacaq və tapılmayacaq. Daniel 11:16–19.

Bacı Uayt Daniel kitabının on birinci fəslinin son tamamlanmasına toxunarkən bildirdi ki, “bu peyğəmbərlikdə yerinə yetmiş tarixin çox hissəsi təkrarlanacaqdır.” Qırx birinci ayədən qırx beşinci ayəyə qədər olan ayələr həmin ayələrin peyğəmbərlik tarixini təkrarlayır. Bu ayələr bütpərəst Roma əvvəlcə üç coğrafi ərazini fəth etməklə dünyaya nəzarəti ələ aldığı zaman yerinə yetmişdir.

“Misir şimal padşahı Antioxun qarşısında dayana bilmədiyi kimi, indi onun üzərinə gələn Romalıların qarşısında da Antiox dayana bilmədi. Artıq heç bir padşahlıq bu yüksələn qüdrətə müqavimət göstərə bilmirdi. Eramızdan əvvəl 65-ci ildə Pompey Antiox Asiatikusu mülklərindən məhrum edib Suriyanı Roma əyalətinə çevirdiyi zaman Suriya fəth olundu və Roma imperiyasına qatıldı.

“Eyni qüvvə Müqəddəs Torpaqda da dayanmalı və onu yeyib-bitirməli idi. Roma e.ə. 162-ci ildə ittifaq vasitəsilə Allahın xalqı olan yəhudilərlə əlaqəyə girdi; həmin tarixdən etibarən o, peyğəmbərlik təqvimində görkəmli yer tutur. Lakin o, Yəhudeya üzərində hakimiyyəti faktiki fəth yolu ilə yalnız e.ə. 63-cü ildə əldə etdi; və bu da aşağıdakı şəkildə baş verdi.

“Pompey Pontusun padşahı Mitridata qarşı yürüşündən qayıtdıqda, Hirkan və Aristobul adlı iki rəqib Yəhudeya taxtı uğrunda mübarizə aparırdı. Onların işi Pompeyin qarşısına çıxarıldı; o, tezliklə Aristobulun iddialarının ədalətsizliyini gördü, lakin çoxdan arzuladığı Ərəbistana yürüşünü başa vurduqdan sonra bu məsələdə qərar verməyi təxirə salmaq istədi və sonra geri dönüb işlərini ədalətli və münasib görüncə şəkildə nizama salacağına söz verdi. Pompeyin həqiqi niyyətini duyan Aristobul tələsik Yəhudeyaya qayıtdı, öz təbəələrini silahlandırdı və taxtın, başqa birinə veriləcəyini qabaqcadan gördüyü üçün, hər nə bahasına olursa-olsun onu əlində saxlamağa qərarlı olaraq ciddi bir müdafiəyə hazırlaşdı. Pompey qaçağı yaxından təqib

etdi. O, Yerusəlimə yaxınlaşdıqda, Aristobul öz tutduğu yoldan peşman olmağa başlayaraq onu qarşılamağa çıxdı və tam itaət, habelə böyük məbləğdə pul vəd etməklə məsələni yoluna qoymağa çalışdı. Pompey bu təklifi qəbul edərək, pulu almaq üçün bir dəstə əsgərin başında Qabinius göndərdi. Lakin o general-leytenant Yerusəlimə çatdıqda qapıların onun üzünə bağlandığını gördü və divarların başından ona şəhərin bu razılaşmaya əməl etməyəcəyini bildirdilər.”

“Pompey, bu yolla cəzasız aldadılmamaq üçün, yanında saxladığı Aristobulu zəncirlədi və dərhal bütün ordusu ilə Yerusəlimin üzərinə yürüş etdi. Aristobulun tərəfdarları oranı müdafiə etmək tərəfdarı idilər; Hirkanusun tərəfdarları isə darvazaları açmağın. Sonuncular çoxluqda olduqları və üstün gəldikləri üçün Pompeyə şəhərə sərbəst giriş verildi. Bundan sonra Aristobulun tərəfdarları məbəd dağına çəkildilər; onlar oranı müdafiə etməkdə nə qədər qəti idilərsə, Pompey də oranı tabe etdirməkdə bir o qədər qəti idi. Üç ayın sonunda divarda hücum üçün kifayət edən bir yarıq açıldı və yer qılınc gücünə alındı. Bunun ardınca baş verən dəhşətli qırğında on iki min nəfər öldürüldü. Tarixçinin qeyd etdiyi kimi, kahinləri həmin vaxt ilahi xidmətdə məşğul ikən, sakit əllə və sarsılmaz qətiyyətlə adət etdikləri işi davam etdirən halda görmək olduqca təsirli bir mənzərə idi; sanki vəhşi qarışıqlıqdan bixəbər idilər, halbuki ətraflarında dostları qırğına verilirdi və çox zaman öz qanları qurbanlarının qanına qarışırdı.”

“Müharibəyə son qoyduqdan sonra Pompey Yerusəlimin divarlarını dağıtdı, bir neçə şəhəri Yəhudəyanın yurisdiksiyasından çıxarıb Suriyanın yurisdiksiyasına verdi və yəhudilərin üzərinə xərac qoydu. Beləliklə, ilk dəfə olaraq Yerusəlim fəth yolu ilə o gücün əlinə keçdi ki, ‘izzətli torpağı’ onu tamamilə məhv edənədək dəmir pəncəsi içində saxlayacaqdı.

“17-ci ayə. O, bütün padşahlığının qüvvəsi ilə daxil olmağa üz tutacaq və onunla birlikdə doğru adamlar olacaq; belə də edəcək; və qadınların qızını ona verəcək ki, onu pozsun; lakin o, onun tərəfində durmayacaq və onun üçün olmayacaq.”

“Yepiskop Nyuton bu ayə üçün başqa bir qiraət təqdim edir ki, görünür, mənanı daha aydın şəkildə belə ifadə edir: ‘O, həmçinin bütün səltənətə zor gücü ilə daxil olmaq üçün üzünü yönəldəcəkdir.’ 16-cı ayə bizi romalılar tərəfindən Suriyanın və Yəhudəyanın fəthinə qədər gətirdi. Roma bundan əvvəl Makedoniyarı və Frakiyanı fəth etmişdi. İndi Misir, İsgəndərin ‘bütün səltənəti’nin Roma hakimiyyətinə tabe etdirilməmiş yeganə qalan hissəsi idi; həmin hakimiyyət isə indi zor gücü ilə o ölkəyə daxil olmaq üçün üzünü yönəltdi.”

“Ptolemey Aulete e.ə. 51-ci ildə öldü. O, Misirin tacını və səltənətini böyük oğlu və qızı Ptolemey ilə Kleopatraya vəsiyyət etdi. Onun vəsiyyətində nəzərdə tutulmuşdu ki, onlar bir-biri ilə evlənsinlər və birgə hökmranlıq etsinlər; və gənc olduqları üçün romalıların himayəsi altına verildilər. Roma xalqı bu məsuliyyəti qəbul etdi və Misirin gənc varislərinə himayədar olaraq Pompeyi təyin etdi.”

“Qısa müddət sonra Pompeylə Sezar arasında münaqişə baş qaldırdı və iki sərkərdə arasında məşhur Farsaliya döyüşü baş verdi. Pompey məğlub olaraq Misirə qaçdı. Sezar dərhal onun ardınca oraya getdi; lakin o gəlib çatmazdan əvvəl, Pompey himayədarı təyin olunduğu Ptolemey tərəfindən alçaqcasına qətlə yetirildi. Buna görə də Sezar Ptolemeylə Kleopatrının himayədarı kimi Pompeyə verilmiş təyinatı öz üzərinə götürdü. O, Misiri daxili iğtişaşlar

üzündən çalxalanan bir halda tapdı; belə ki, Ptolemeylə Kleopatra bir-birinə düşmən olmuş, o isə hökumətdəki payından məhrum edilmişdi. Buna baxmayaraq, o, özünün kiçik qüvvəsi ilə — 800 süvari və 3200 piyada ilə — İsgəndəriyyəyə çıxmaqdan, münafişəni araşdırmaqdan və onun həllini öz üzərinə götürməkdən çəkinmədi. İğtişaşlar gündən-günə artdıqca, Sezar gördü ki, tutduğu mövqeyi saxlamaq üçün onun azsaylı qüvvəsi kifayət etmir; və o mövsümdə əsən şimal küləyinə görə Misirdən ayrılı bilmədiyindən, Asiyaya adam göndərüb, həmin tərəfdə olan bütün qoşunlarına mümkün qədər tez onun köməyinə gəlmələri barədə əmr verdi.

Ən təkabbürlü bir tərzdə o, Ptolemeylə Kleopatranın ordularını buraxmalarını, aralarındakı ixtilafların həlli üçün onun hüzuruna çıxmalarını və onun qərarına tabe olmalarını əmr etdi. Misir müstəqil bir padşahlıq olduğundan, bu təkabbürlü fərman onun kral ləyaqətinə qarşı bir təhqir sayıldı; buna görə də son dərəcə qəzəblənmiş misirlilər silaha sarıldılar. Sezar cavab verdi ki, o, bunu onların atası Auletin vəsiyyətinə əsasən etmişdir; Aulet öz övladlarını Roma senatının və xalqının himayəsi altına qoymuşdu və həmin hakimiyyətin bütövlüyü indi konsul kimi onun şəxsində cəmlənmişdi; buna görə də, qəyyum olaraq, onların arasında hakimlik etmək haqqına malik idi.

“Məsələ nəhayət onun hüzuruna çıxarıldı və tərəflərin hər birinin iddiasını müdafiə etmək üçün vəkillər təyin olundu. Böyük Roma fəthinin zəif tərəfini bilən Kleopatra belə hökm etdi ki, onun hüzurundakı gözəlliyi, öz xeyrinə hökm çıxarılmasını təmin etməkdə, tutacağı hər hansı vəkildən daha təsirli olacaq. Onun hüzuruna hiss olunmadan çatmaq üçün o, aşağıdakı hiyləyə əl atdı: Özünü paltar bağlamanın içində tam uzanmış vəziyyətdə yerləşdirdi; onun siciliyalı qulu Apollodor həmin bağlamayı bir parçaya бүkdü, qayıqla bağladı və Herakl kimi qüvvətli çiyinlərinə qaldıraraq Sezarın mənzillərini axtardı. Roma sərkərdəsi üçün bir hədiyyə gətirdiyini bildirərək, qaladakı darvazadan içəri buraxıldı, Sezarın hüzuruna daxil oldu və yükü onun ayaqları önünə qoydu. Sezar bu canlı bağlamayı açdıqda, budur, gözəl Kleopatra onun qarşısında dururdu. O, bu hiylədən heç də narazı qalmadı və 2 Peter 2:14-də təsvir edilən xasiyyətə malik olduğundan, Rollinin dediyinə görə, belə gözəl bir şəxsi ilk görüşdə görmək, Kleopatranın arzuladığı bütün təsiri onun üzərində göstərdi.”

“Nəhayət, Sezar vəsiyyətin niyyətinə uyğun olaraq qardaşla bacının taxtı birlikdə tutmaları barədə fərman verdi. Dövlətin başlıca naziri olan Pothinus, Kleopatranı taxtdan uzaqlaşdırmaq işində əsas vasitəçi olduğuna görə, onun yenidən bərpa edilməsinin nəticəsindən qorxurdu. Buna görə də o, xalq arasında Sezarın axırda bütün hakimiyyəti yalnız Kleopatraya vermək niyyətində olduğunu təlqin etməklə, ona qarşı qısqanclıq və düşmənçilik oyatmağa başladı. Tezliklə açıq qiyam baş verdi. Axillas 20.000 nəfərlik qoşunun başında Sezarı İsgəndəriyyədən qovmaq üçün irəlilədi. Sezar özünün azsaylı qüvvəsini şəhərin küçə və dalanlarında məharətlə yerləşdirərək hücumu dəf etməkdə heç bir çətinlik çəkmədi. Misirlilər onun donanmasını məhv etməyə cəhd göstərdilər. O isə cavab olaraq onlarınkini yandırdı. Yanan gəmilərdən bəziləri körpüyə yaxın sürükləndiyindən, şəhərin bir neçə binası alova büründü və təxminən 400.000 cildən ibarət olan məşhur İsgəndəriyyə kitabxanası məhv edildi.

“Müharibə getdikcə daha da təhlükəli bir hal aldıqca, Sezar kömək üçün bütün qonşu ölkələrə müraciət etdi. Ona yardım üçün Kiçik Asiyadan böyük bir donanma gəldi. Mitridat Suriyada və Kilikiyada toplanmış bir ordu ilə Misirə yola düşdü. Edomlu Antipater ona 3.000 yəhudi ilə

qoşuldu. Misirə gedən keçidləri əlində saxlayan yəhudilər ordunun heç bir maneə olmadan irəliləməsinə icazə verdilər. Onların bu əməkdaşlığı olmasaydı, bütün plan mütləq uğursuzluğa düşər olardı. Bu ordunun gəlişi qarşıdurmanın taleyini həll etdi. Nil yaxınlığında həlledici bir döyüş baş verdi və nəticədə Sezar tam qələbə qazandı. Qaçmağa cəhd göstərən Ptolemey çayda boğuldu. Bundan sonra İsgəndəriyyə və bütün Misir qalibin hökmünə tabe oldu. Roma artıq Aleksandrın ilkin padşahlığının bütövlükdə içinə girmiş və onu özünə qatmışdı.”

Mətnin “doğru olanları” ilə, şübhəsiz ki, ona artıq xatırladılmış yardımını göstərən yəhudilər nəzərdə tutulur. Bu yardım olmadan o, mütləq uğursuzluğa düşər olardı; bununla isə Misiri tamamilə öz hakimiyyəti altına aldı, c.ə. 47.

“‘Qadınların qızı, onu pozaraq.’ Tarixçi tərəfindən, ondan bir oğlu olmuş Kleopatraya Sezarın bəslədiyi ehtiras, onun Misir müharibəsi kimi bu qədər təhlükəli bir yürüşə girişməsinin yeganə səbəbi kimi göstərilir. Bu, onu işlərinin tələb etdiyindən xeyli daha uzun müddət Misirdə saxladı; belə ki, o, bütün gecələri əxlaqsız kraliça ilə kef məclislərində və eys-ışrətdə keçirirdi. ‘Lakin,’ peyğəmbər dedi, ‘o, onun tərəfində durmayacaq, nə də onun üçün olacaq.’ Kleopatra sonradan Avqust Sezarın düşməni Antoni ilə birləşdi və bütün gücünü Romaya qarşı sərf etdi.

“‘18-ci AYƏ. Bundan sonra o, üzünü adalara tərəf çevirəcək və bir çoxunu ələ keçirəcək; lakin bir hökmdar öz adına olaraq onun etdiyi həqarətə son qoyacaq; öz üzərinə həqarət gəlmədən onu onun öz başına qaytaracaq.’”

Kimmer Bosforunun padşahı Farnakla müharibə, nəhayət, onu Misirdən uzaqlaşdırdı. “Onun düşmənin olduğu yerə çatması ilə,” — deyər Prideaux bildirir, — “o, nə özünə, nə də onlara heç bir möhlət vermədən dərhal hücumə keçdi və onlar üzərində tam qələbə qazandı; bunun xəbəri barədə o, dostlarından birinə bu üç sözlə yazdı: Veni, vidi, vici; gəldim, gördüm, qalib gəldim.” Bu ayənin sonrakı hissəsi müəyyən qədər qaranlıq bürünmüşdür və onun tətbiqi barəsində fikir ayrılığı vardır. Bəziləri onu Sezarın həyatında daha əvvəlki dövrə aid edir və onun yerinə yetməsinə Pompeylə olan münaqişəsində tapdıqlarını düşünürlər. Lakin peyğəmbərlikdə aydın şəkildə müəyyən edilmiş əvvəlki və sonrakı hadisələr bizi bu qabaqcadan xəbər verilişin həmin hissəsinin yerinə yetməsinə Farnak üzərində qələbə ilə Sezarın Romadakı ölümü arasında axtarmağa məcbur edir; sonuncu isə növbəti ayədə nəzərə çatdırılır. Bu dövrün daha dolğun tarixi, bəlkə də, bu parçanın tətbiqini çətinlikdən uzaq edəcək hadisələri üzə çıxara bilər.

“‘19-cu ayə. Sonra o, üzünü öz ölkəsinin qalasına tərəf çevirəcək; lakin büdrəyib yıxılacaq və tapılmayacaq.’”

“Bu fəthdən sonra Sezar Pompey tərəfinin sağ qalan son qalıqlarını — Afrikada Katonu və Skipionu, İspaniyada isə Labienusla Varusu — məğlub etdi. Romaya, ‘öz diyarının qalasına’ qayıdaraq, o, ömürlük diktator elan edildi; və ona elə başqa səlahiyyətlər və şərəflər verildi ki, nəticədə o, faktiki olaraq bütün imperiyanın mütləq hökmdarı oldu. Lakin peyğəmbər demişdi ki, o büdrəyib yıxılacaq. Bu ifadə göstərir ki, onun devrilməsi qəfil və gözlənilməz olacaqdı, sanki bir adam yol gedərkən təsadüfən büdrəyib yığılır. Beləcə, beş yüz döyüşdə vuruşub qalib gəlmiş, min şəhəri ələ keçirmiş və bir milyon yüz doxsan iki min adamı öldürmüş bu adam

döyüş gurultusu və çarpışma saatında deyil, yolunun hamar və çiçəklərlə döşənmiş olduğunu düşündüyü, təhlükənin isə çox uzaqda sayıldığı bir vaxtda yıxıldı; çünki senat zalında qızıl taxtında əyləşib, həmin məclisin əlindən padşah titulu qəbul etmək üçün oturarkən, xəyanətin xəncəri qəflətən onun ürəyinə sancıldı. Kassius, Brutus və başqa sui-qəsdçilər onun üstünə atıldılar, və o, iyirmi üç yara ilə deşilmiş halda yerə sərildi. Beləcə o, qəflətən büdrədi və yıxıldı, və tapılmadı, e.ə. 44.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258–264.

Bütperəst Romanın (şimalı padşahın) taxt üzərində bərqərar olmasının tarixi, tezliklə gələcək bazar günü qanunu zamanı baş verən üçqat birlikdə müasir Romanın taxta çıxarılmasının tarixini qabaqcadan təsvir edən bir tarixdir. Bu tarix həmçinin otuzdan otuz altıncı ayələrdə də təmsil olunmuşdur; həmin ayələr papalığın ilk dəfə 538-ci ildə taxta çıxarıldığını müəyyən edir. On altıdan on doqquzuncu ayələr, eləcə də otuz birdən otuz altıncı ayələr Sur şəhərinin fahişəsinin son yüksəlişini və süqutunu təmsil edir. Bu tarix beşdən doqquzuncu ayələrdə də təmsil olunmuşdur; orada ilk şimalı padşah üç coğrafi ərazini fəth etdikdən sonra bərqərar edilir. Bundan sonra o, cənublu padşahla əhd bağladı, lakin əhdi pozdu; bunun cavabında cənublu padşah ölümcül yara endirdi və şimalı padşah Misirin əsarətində öldü.

Beşinci ayədən doqquzuncu ayəyədək, on altıncı ayədən on doqquzuncu ayəyədək və otuzuncu ayədən otuz altıncı ayəyədək olan ayələr qırxıncı ayədən qırx beşinci ayəyədək yerinə yetən üç peyğəmbərlik xəttini təqdim edir. Sister White “bu peyğəmbərlikdə yerinə yetmiş tarixin böyük hissəsinin təkrar olunacağını” müəyyən etdikdə, bu, əslində bütün fəslin qırxıncı ayədən qırx beşinci ayəyədək olan ayələri təsvir etməsi mənasına gəlirdi. İyirminci ayədən iyirmi ikinci ayəyədək olan ayələr Məsihin doğuluşunu və ölümünü müəyyən edir; beləliklə, Onun doğuluşu ilə həm 1798-ci ildə, həm də 1989-cu ildə son vaxtı təmsil edir, sonra isə Onun çarmıxdakı ölümü 22 oktyabr 1844-cü ili və bazar qanununu təmsil edirdi.

İyirmi üçüncü ayə Makkabi üsyanının tarixi dövründə yəhudilərlə Roma arasındakı ittifaqı müəyyən edir. Həmin tarixdə “ittifaq” e.ə. 161 və e.ə. 158-ci illərin tarixləri ilə təmsil olunur. Makkabi tarixi, başlanğıcını yəhudilər tərəfindən təşəbbüs göstərilmiş Roma ilə Makkabi yəhudiləri arasındakı bir “ittifaq”dan alan və nəhayətdə yəhudilərin qeysərdən başqa padşahlarının olmadığını bəyan etmələri ilə başa çatan daxili bir xətti təmsil edir. Əlbəttə, iyirmi üçüncü ayə iyirmi birinci və iyirmi ikinci ayələrdən sonra gəlir və iyirmi birinci ayə Məsihin doğuluşunu müəyyən edir ki, bu da axır zamanın peyğəmbərlik vaxtıdır, iyirmi ikinci ayə isə bazar qanununu təmsil edən çarmıxı müəyyən edir.

Çarmıxda yəhudilər Sezarı (Romanı) öz padşahları kimi tanıdılar və iyirmi üçüncü ayədəki “ittifaq” yəhudilərin Romaya qulluq etməyi seçmələrinin başlanğıcına işarə edir; bu isə yəhudilərin Romaya sədaqətlərini bəyan etmələrinin məhz son nöqtəsində baş verir. Çarmıxda təmsil olunduğu kimi, yəhudilərin sonu onların Roma ilə əlaqələrinin başlanğıcı ilə izlənilir.

İyirmi dördüncü ayədən otuzuncu ayəyədək olan ayələr bütperəst Romanın e.ə. 31-ci ildə Aktium döyüşündən başlayaraq, 330-cu ildə paytaxtın Romadan Konstantinopola köçürülməsindəki ali hakimiyyətlə hökm sürdüyü üç yüz altmış ili təsvir edir. Üç yüz altmış illik dövr papal Romanın ali hakimiyyətlə hökm sürdüyü min iki yüz altmış ili rəmləşdirir və birlikdə onlar qırx birinci ayədə

göstərilən dövrü, həmçinin tezliklə gələcək bazar günü qanunu zamanı baş verən üçqat birliyi, möhlət vaxtının bağlanmasıadək təmsil edirlər.

On birinci fəsildəki tarixin bütün peyğəmbərlik xətləri Daniel on birin son altı ayəsi ilə uzlaşır, lakin qırxıncı ayədə təsvir olunan 1989-cu ildəki axır zamanından başlayıb qırx birinci ayədəki bazar qanununa qədər uzanan peyğəmbərlik tarixi “Danielin peyğəmbərliyinin son günlərlə əlaqədar olan hissəsi”dir. Qırxıncı ayədə boş buraxılmış tarix, vaxtın yaxın olduğu zaman, möhlət bağlanmazdan dərhal əvvəl möhürü açılan İsa Məsihin Vəhyidir.

Bu araşdırmanı növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Bizdə Allahın əmrləri və İsa Məsihin şəhadəti vardır; bu da peyğəmbərlik ruhudur. Allahın Kəlamında qiymətsiz incilər tapılır. Bu Kəlamı araşdıranlar zəhinlərini aydın saxlamalıdırlar. Onlar yeməkdə və içməkdə heç vaxt pozulmuş ehtirasa uymaqla məşğul olmamalıdırlar.

“Əgər onlar belə etsələr, beyin qarışacaq; onlar bu yer üzünün tarixinin son səhnələrinə aid olan şeylərin mənasını aşkara çıxarmaq üçün dərinə qazıb araşdırmağın gərginliyinə tab gətirə bilməyəcəklər.

“Daniel və Vəhy kitabları daha yaxşı başa düşüldükdə, imanlılar tamamilə fərqli bir dini təcrübəyə malik olacaqlar. Onlara göyün açıq qapılarından elə mənzərələr göstəriləcək ki, ürək və ağıl elə bir xarakterlə dərin təəssürat alacaqdır ki, qəlbi təmiz olanların mükafatı olacaq bəxtiyarlığı dərk etmək üçün hər kəs həmin xarakteri inkişaf etdirməlidir.

“Rəbb Vəhydə açıqlananları təvazökarlıq və həlimliklə anlamağa çalışanların hamısına xeyir-dua verəcəkdir. Bu kitab ölümsüzlüklə son dərəcə dolğun və izzətlə kamil olan o qədər çox həqiqəti ehtiva edir ki, onu oxuyub səmimiyyətlə araşdıranların hamısı ‘bu peyğəmbərliyin sözlərini eşidən və orada yazılanlara riayət edən’ kəslərə vəd olunan xeyir-duanı alırlar.”

“Vəhy kitabının tədqiqindən bir şey şübhəsiz anlaşılaçaqdır ki, Allahla Öz xalqı arasındakı əlaqə yaxın və qətidir.

Göyün kainatı ilə bu dünya arasında ecazkar bir əlaqə görünür. Danielə açıqlanan şeylər sonradan Patmos adasında Yəhyaya verilən vəhy ilə tamamlandı. Bu iki kitab diqqətlə öyrənilməlidir. Daniel iki dəfə soruşdu: Axıra qədər nə qədər vaxt olacaq?

““Və mən eşitdim, lakin anlamadım; sonra dedim: Ey ağam, bu şeylərin axırı nə olacaq? O dedi: Get öz yolunla, ey Daniyel; çünki bu sözlər axır vaxtadək bağlı və möhürlənmişdir. Çoxları paklanacaq, ağardılacaq və sınaqdan keçiriləcək; lakin pislər pislik edəcək; və pislərdən heç biri anlamayacaq; amma müdriklər anlayacaqlar. Və daimi qurbanın götürüləcəyi və viranəlik gətirən iyrəncliyin qurulacağı zamandan etibarən min iki yüz doxsan gün olacaq. Nə bəxtiyardır o kəs ki, gözləyib min üç yüz otuz beş günə çatır. Amma sən sonadək öz yolunla get; çünki sən rahatlıq tapacaq və günlərin sonunda öz qismətində dayanacaqsan.”

“Kitabı möhürlərindən açan və bu axır günlərdə nələrin olmalı olduğunu Yəhyaya vəhy edən Yəhuda qəbiləsinin Aslanı idi.

“Daniel öz payına düşən yerdə duraraq, axır zamanadək möhürlü qalmış şəhadətini daşdı; o zaman birinci mələyin xəbəri dünyamıza elan edilməli idi. Bu məsələlər bu son günlərdə sonsuz əhəmiyyət daşıyır; lakin «çoxları təmizlənəcək, ağardılacaq və sınaqdan keçiriləcək», «pislər isə pislilik edəcək; və pislərdən heç biri anlamayacaq». Bu nə qədər də həqiqətdir! Günah Allahın qanununun pozulmasıdır; və Allahın qanunu ilə bağlı işıq qəbul etməyənlər birinci, ikinci və üçüncü mələyin xəbərlərinin elanını anlamayacaqlar. Daniel kitabı Yəhyaya verilmiş vəhydə açılır və bizi bu yer üzünün tarixinin son səhnələrinə doğru aparır.

“Qardaşlarımız yadda saxlayacaqlarını ki, biz axır günlərin təhlükələri içində yaşayırıq? Daniel ilə əlaqəli olaraq Vəhy kitabını oxuyun. Bu şeyləri öyrədin.” Testimonies to Ministers, 114, 115.